

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6C/72/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3709203596
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Vašut
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2012:3709203596.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Považskej Bystrici sudcom JUDr. Ladislavom Vašutom, v právnej veci žalobcu X. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX/XX-X, M. S., právne zastúpeného JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou so sídlom v Považskej Bystrici, Tatranská 300/8, proti žalovanému Y. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. O. XXX, R. C. B., t.č. bytom Č. XXXX, Č., právne zastúpenému JUDr. Milanom Vysockým, advokátom Advokátskej kancelárie, Horná 116, Čadca, o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a iné, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou zo dňa 15.05.2009 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2.071,- €, titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia a rentu 100,- € mesačne od 01.05.2009 do budúcnosti.

V žalobe uviedol, že dňa 09.01.2005 asi o 4.00 hod., pred nočným klubom Mona v Považskej Bystrici na sídlisku Stred napadol žalovaný žalobcu tak, že ho rukou udrel do tváre, v dôsledku čoho tento spadol na zem a hlavou narazil na obrubník chodníka, čím mu bola spôsobená zlomenina temennej kosti vpravo trieštivého charakteru s vpáčením úlomkov do lebečnej dutiny, ľahké pomliaždenie mozgového tkaniva s drobným zakrvácaním pod mäkkú plenu mozgovú v temennej oblasti, otvorenú ranu na hlave o dĺžke 6 cm a pomliaždenie ramena vpravo, čo si vyžiadalo lekárske ošetrovanie a podľa znaleckého posudku B. M. práceneschopnosť od 09.01.2005 v trvaní najmenej 3 mesiace. Trestná vec bola riešená pred Okresným súdom Považská Bystrica, v konaní pod spis. zn. 1T 127/2006. Krajský súd v Trenčíne rozhodol rozsudkom spis. zn. 3To 8/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.05.2007, a až vtedy bolo ustálené, kto je za skutok trestne zodpovedný. Neurológ B. S. S. v posudku zo dňa 20.02.2006 ohodnotil žalobcove sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z.z. na 390 bodov, pričom pri hodnote jedného bodu 320,- Sk, náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje 124.800,- Sk. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 24.04.2006 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., uplatnil žalobca zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t.j. o 62.400,- Sk/ 2.071,30 €, pretože žalobca je v dôsledku trestného činu invalidný, ujma na zdraví má preukázateľne trvalé a výrazné nepriaznivé dôsledky na jeho životné úkony, na plnenie jeho spoločenských úloh, došlo k výraznému obmedzeniu jeho účasti na plnom osobnom, rodinnom, spoločenskom, kultúrnom a športovom živote. Žalobca žiadal od žalovaného podľa § 445 Občianskeho zákonníka aj rentu 100,- € mesačne, pretože žije len z invalidného dôchodku 300,- € mesačne v jednom byte spolu so svojou chorou matkou, a nemôže si nájsť prácu vzhľadom na jeho zdravotný stav, nemá dostatok finančných prostriedkov na uspokojenie svojich potrieb, pričom pred úrazom pracoval ako obchodný zástupca pre spoločnosť J., X.O., S., kde dosahoval províziu 60.000,- Sk až 80.000,-

Sk ročne. Žalobca listom zo dňa 17.04.2009 vyzval bezúspešne žalovaného k písomnému uzavretiu dohody o vyrovnaní, ktorou by sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t.j. sumu 2.071,30 €, a platiť peňažnú rentu mesačne po 100,- €.

Na pojednávaní žalobca dodal, že pred úrazom pracoval pre M. A., M. S., ako správca budovy v nočnom podniku S., kde zarábala 9.800,- Sk mesačne a provízie, ktoré získal od J., X.O., S. ako obchodný zástupca, záviseli od počtu uzavretých poistných zmlúv, pričom v jednom roku dosiahol príjem z provízií aj 90.000,- Sk. Teraz je jeho jediným príjmom invalidný dôchodok 306,- € mesačne. Na úrade práce sa nezaevidoval, prácu si hľadal sám, ale neúspešne, pretože mu ju žiaden zamestnávateľ nechcel ponúknuť z dôvodu jeho invalidity a utrpeného úrazu hlavy. Žalobcovi boli ponúknuté len pomocné práce v stavebnej činnosti, ktoré vykonávať nemohol. Po úraze už žalobca nemôže hrať hokej ani rekreačne, nemôže posilňovať, pri fyzickej námahe pociťuje tlaky v hlave, je mu nevoľno, na odpadnutie, nemôže chodiť na dovolenky k moru, lebo pociťuje pichanie na hlave v bodoch, kde bol zranený. Berie lieky každý deň, každé 3 mesiace navštevuje neurologickú ambulanciu B.. S., psychiatrickú ambulanciu B.. Ž.Č.. V roku 2008 sa zdravotný stav žalobcu zhoršil, lebo pri zmene počasia začal pociťovať tlak v hlave a trpel nespavosťou. Ďalej žalobca uviedol, že žalovaný mu zaplatil náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu podľa trestného rozsudku.

Podľa žalobcu ním uplatnené nároky nie sú premlčané. Žalobcovi síce vznikla škoda utrpením úrazu dňa 09.01.2005 s tým, že sťaženie spoločenského uplatnenia sa mohlo ustáliť po roku, teda v januári 2006, ale keďže žalovaný v trestnom konaní vinu popieral, skutočnosť, kto za škodu zodpovedá bola ustálená až právoplatným rozsudkom spis. zn. 1T 127/2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.05.2007. Dvojiročná premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka začala plynúť od 21.05.2007, pričom žalobca podal žalobu na súd dňa 15.05.2009, teda pred uplynutím premlčacej doby.

Vzhľadom k tomu, že súdom ustanovený znalec B.. O. N. v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia, priznal postkomočnému syndrómu o 110 bodov viac ako B.. S. S., žalobca v písomnom podaní zo dňa 08.11.2010 a jeho úprave zo dňa 21.02.2011 rozšíril žalobu, tak, že žiadal, aby mu žalovaný zaplatil titulom 50 % zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.890,25 € a doplatil 110 bodov /pri hodnote 1 bodu 14,89 €/ priznaných B.. O. N. v sume 1.637,90 €, a domáhal sa naďalej i zaplata mesačnej renty po 100,- € mesačne od 01.05.2009. Súd na pojednávaní dňa 11.04.2011 pripustil zmenu žaloby v tomto smere.

Písomným podaním zo dňa 27.04.2011 žalobca opäť zmenil žalobu, keď oproti predchádzajúcim úpravám žaloby požadoval peňažnú rentu vo výške 150,- € mesačne od 01.05.2009 do budúca a ďalšie zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia 818,- € vypočítané zo 110 bodov priznaných B.. O. N.. Aj túto zmenu žaloby súd na pojednávaní dňa 28.04.2011 uznesením pripustil.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Nároky na náhradu škody sú premlčané, pretože ich žalobca uplatnil na súde po uplynutí zákonnej dvojiročnej premlčacej doby. Premlčacia doba ohľadom požadovanej náhrady za stratu na zárobku, začala žalobcovi najneskôr plynúť od doručenia rozhodnutia, ktorým mu bol priznaný invalidný dôchodok, z ktorého sa poškodený dozvie o rozdiel zárobku pred poškodením a zárobku /invalidného dôchodku/ po úraze, pričom o výške invalidného dôchodku sa žalobca dozvedel v roku 2006. Nárok na náhradu za stratu na zárobku sa premlčuje ako jeden celok, a nie ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce, poskytované vo forme dôchodku /renty/. Premlčacia doba pri nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia začína plynúť od doby, kedy bolo možné objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a o osobe, ktorá zodpovedá za spôsobenú škodu sa poškodený dozvie od okamihu, kedy získa informáciu o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu. Deň právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o vine obžalovaného sa bez ďalšieho nemôže považovať za deň, kedy sa poškodený dozvedel o osobe škodcu.

Podľa žalovaného nie sú splnené výnimočné okolnosti vyžadované zákonom na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a žalobca nepreukázal nárok na požadovanú rentu. B.. S. S. a ani znalec psychiater B.. O. N.I. neodporúčali zvýšiť základnú výmeru obodovania. Žalovaný je v zlej finančnej situácii, je slobodný, má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a Sociálna poisťovňa vedie proti nemu exekúciu za účelom vymoženia dávok, ktoré vyplatila žalobcovi titulom úrazu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného, svedkov B.. S. S., B.. U. B., H. B., O. N., B.. Q. D., oboznámením spisu Okresného súdu Považská Bystrica 1T 127/06, najmä rozsudku č.k. 1T 127/06-204 zo dňa 27.11.2006, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To 8/2007-217 zo dňa 21.05.2007, spisu Okresného súdu Považská Bystrica 7C 5/2010, lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia B.. S. S. zo dňa 20.02.2006, znaleckého posudku znalkyne B.. Q. D. č. 1/2010 zo dňa 20.01.2010, znaleckého posudku znalca B.. O. N. č. 115/2010 zo dňa 24.09.2010, písomného podania znalkyne B.. Q. D. zo dňa 20.08.2010, zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 10.02.2003 a jej výpovede zo dňa 03.05.2005, žiadosti žalobcu zo dňa 17.03.2006 o priznanie invalidného dôchodku, evidenčných listov dôchodkového poistenia, rozhodnutia Sociálnej poisťovne Ústredia zo dňa 17.03.2006 o priznaní invalidného dôchodku, ďalších rozhodnutí Sociálnej poisťovne Ústredia o invalidnom dôchodku z 02.06.2006, 07.06.2006, 06.06.2008, 11.12.2008, 10.12.2009, 30.08.2010, 09.12.2010, 08.12.2011, a súvisiacej korešpondencie medzi Sociálnou poisťovňou a žalobcom, výňatkov zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, prehľadu príjmov žalobcu u pána A. za obdobie od roku 2002 do 2005, dohody o skončení pracovného pomeru z 31.05.2006, prehľadu vyplatených provízií od J., X.O., S. v rokoch 2004 a 2005, Všeobecných zmluvných podmienok J.L. X.O., S. pre poradcov, správ Daňového úradu Považská Bystrica zo dňa 07.08.2009 a 18.04.2011, návrhom žalobcu na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 17.04.2009, zmien žaloby z 08.11.2010, 21.02.2011, 27.04.2011, písomných vyjadrení žalovaného z 03.06.2009, 11.11.2010, 13.03.2012, 28.03.2012, písomných vyjadrení žalobcu z 12.03.2010, 26.03.2010, 13.07.2010, 16.08.2010, 16.04.2012, prepúšťacej správy Neurologickej kliniky Fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava z 16.06.2010, fotografie hlavy žalobcu, písomnej správy Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. zo dňa 07.05.2010 a jej príloh, písomnej správy KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, a.s. zo dňa 10.06.2010 a jej príloh, správ o príjmových, majetkových pomeroch žalovaného a záväzkoch žalovaného, písomných správ Sociálnej poisťovne pobočka Považská Bystrica zo dňa 03.08.2011, 07.10.2011, 01.12.2011, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sd/267/2010-9 zo dňa 07.02.2011, písomných správ Sociálnej poisťovne Ústredia zo dňa 27.07.2012 a 08.10.2012 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T 127/06-204 zo dňa 27.11.2006, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To 8/2007-217 zo dňa 21.05.2007, bol žalovaný uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, na tom skutkovom základe, že dňa 09.01.2005 asi o 4.00 hod. pred nočným klubom Mona v Považskej Bystrici na sídlisku Stred, napadol žalobcu tým spôsobom, že ho rukou udrel do tváre, v dôsledku čoho tento spadol na zem a hlavou narazil na obrubník chodníka, čím mu spôsobil zlomeninu temennej kosti vpravo trieštivého charakteru s vpáčením úlomkov do lebečnej dutiny, ľahké pomliaždenie mozgového tkaniva s drobným zakrvácaním pod mäkkú plenu mozgovú v temennej oblasti, otvorenú ranu na hlave o dĺžke 6 cm a pomliaždenie ramena vpravo, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a podľa znaleckého posudku B.. M., práceneschopnosť od 09.01.2005 v trvaní najmenej 3 mesiace.

Zároveň bol žalovaný zaviazaný nahradiť žalobcovi škodu vo výške 182.400,- Sk, ktorá suma predstavuje bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vyčíslené neurológom B.. S. S. v posudku zo dňa 20.02.2006.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 21.05.2007.

Obžalovaný napadol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne dovolaním, pričom Najvyšší súd SR uznesením č.k. 2Tdo 28/2007-233 zo dňa 06.11.2007 dovolanie odmietol.

Žalobca na základe zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 10.02.2003, vykonával pre J., X.O.. činnosť obchodného zástupcu, za účelom vyhľadávania záujemcov o uzavretie poistenia, dojednávania a podpisovania poistných zmlúv medzi záujemcami a obchodnými partnermi J., X.O., pričom žalobcovi vzniklo právo na províziu za podmienok stanovených v zmluve a všeobecných podmienok.

Spoločnosť J., X.O.. listom zo dňa 03.05.2005 adresovaným žalobcovi, vypovedala zmluvu o obchodnom zastúpení.

Žalobca pracoval pre M. A. na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01.11.1998, pričom pracovný pomer u neho skončil dohodou k 31.05.2006.

Žalobca listom zo dňa 17.04.2009 vyzval žalovaného, aby s ním uzavrel písomnú dohodu o vyrovnaní, v ktorej sa zaviazal uhradiť žalobcovi zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t.j. sumu 2.071,30 €, a platiť peňažnú rentu 100,- € mesačne s upozornením, že ak nedôjde k uzavretiu dohody, obráti sa žalobca na súd.

V konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod spis. zn. 7C 5/2010, bol žalovaný rozsudkom zo dňa 28.06.2010 právoplatne zaviazaný zaplatiť Sociálnej poisťovni sumu 3.357,83 €, titulom nemocenských dávok a dôchodkových dávok, ktoré Sociálna poisťovňa vyplatila žalobcovi ohľadom úrazu zo dňa 09.01.2005.

Dňa 03.04.2006 bola Sociálnej poisťovni Ústrediu doručená žiadosť žalobcu zo dňa 17.03.2006, o priznanie invalidného dôchodku.

Sociálna poisťovňa Ústredie uznala žalobcu za plne invalidného s tým, že ustálila u žalobcu pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom rozhodnutím zo dňa 24.04.2006 žalobcovi priznala od 17.03.2006 invalidný dôchodok v sume 7.295,- Sk mesačne.

Rozhodnutím zo dňa 11.12.2008 Sociálna poisťovňa Ústredie priznala žalobcovi od 01.01.2009 invalidný dôchodok vo výške 306,20 € mesačne.

Sociálna poisťovňa Ústredie rozhodnutím zo dňa 30.08.2010 znížila žalobcovi od 10.10.2010 invalidný dôchodok na 150,50 € mesačne, pretože prehodnotila pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorý určila na 45 %. Žalobca požiadal Krajský súd v Trenčíne o preskúmanie uvedeného rozhodnutia o znížení dôchodku, no následne vzal návrh späť a konanie bolo uznesením súdu č.k. 15Sd/267/2010-19 zo dňa 07.02.2011 zastavené.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne Ústredie zo dňa 08.12.2011, bol žalobcovi priznaný dôchodok vo výške 158,40 € mesačne od 01.01.2012.

Žalovaný je zamestnaný v spoločnosti I. O. O..U..L..., O., kde podľa potvrdenia o príjme z 06.05.2011 je mu vyplácaná minimálna mzda. Zo mzdy mu boli strhávané zrážky za účelom vymoženia pohľadávok Sociálnej poisťovne a Slovenskej republiky vzniknutých titulom trestného činu, ktorým žalobcovi ublížil na zdraví.

Súd pribral do konania znalkyňu z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvia neurológie B.. Q. D.. Znalkyňa po preštudovaní spisu, zdravotnej dokumentácie žalobcu a vyšetrení žalobcu vypracovala znalecký posudok č. 1/2010 zo dňa 20.01.2010, v ktorom dospela k záveru, že aktuálny zdravotný stav žalobcu v súvislosti s úrazom zo dňa 09.01.2005 je v medziach fyziologických, bez neurologickej symptomatológie. Poúrazové organické poruchy centrálného nervového systému v rámci intelektu, mentálnych funkcií ani osobnosti sa nepotvrdili. K zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu nedošlo odo dňa, keď sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotil neurológ B.. S. S..

Na pojednávaní znalkyňa zotrvala na záveroch posudku. Preskúmaním zdravotnej dokumentácie žalobcu, vyšetrením žalobcu aj s pomocou magnetickej rezonancie mozgu, nezistila žiadne zhoršenie zdravotného stavu žalobcu oproti jeho zdravotnému stavu v roku 2006, keď ho vyšetřoval B.. S.. So súhlasom súdu pribrala znalkyňa konzultantku psychologičku B.U.. Q., ktorá nepotvrdila, žeby žalobca trpel organickým psychosyndrómom. Z neurologického hľadiska môže žalobca vykonávať prácu rovnakú ako pred úrazom, nemá epilepsiu, môže pracovať vo výškach, pri strojoch.

Po preskúmaní prepúšťacej správy žalobcu z Neurologickej kliniky v Bratislave, znalkyňa v písomnom podaní zo dňa 20.08.2010 uviedla, že na psychicky podmienené bolesti hlavy sa pacient liečil už pred úrazom, a psychologické vyšetrenie počas hospitalizácie nepotvrdilo organický psychosyndróm.

Žalobca nesúhlasil so závermi znalkyne B.. D.. Uviedol, že trpí dôsledkom úrazu organickým psychosyndrómom. Poukázal na to, že Neurologická klinika v Bratislave v prepúšťacej správe z 16.06.2010, stanovila žalobcovi diagnózu stredne ťažkej depresívnej epizódy. Žalobca žiadal, aby bol do konania pribratý znalec z odboru psychiatrie a aby bol vypočutý svedok B.. S. S..

Súd vypočul svedka B.. S. S., neurológa, ktorý uviedol, že žalobca sa stal jeho pacientom po úraze v roku 2005. Ako následok úrazu zistil svedok u žalobcu príznaky oslabenia ľavej polovice tela, najmä dolnej končatiny a zistil u žalobcu aj potraumatický stresový syndróm, v dôsledku ktorého je žalobca v bežnom živote slabý, malátny, nevykonný. Zistené dôsledky úrazu svedok ohodnotil v posudku zo dňa 20.02.2006, ktorý vypracoval na požiadanie žalobcu a na ktorom svedok trval. V posudku ohodnotil bolestné celkovo na 180 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil na 390 bodov, z ktorých na postkomočný syndróm pripadá 130 bodov, a na poúrazovú hemiparézu 260 bodov. Po oboznámení so znaleckým posudkom č. 1/2010 znalkyne z odvetvia neurológie B.. Q. D. svedok uviedol, že pri vypracovaní posudku by postupoval rovnako ako menovaná znalkyňa. Podľa názoru svedka sa zdravotný stav žalobcu od čias, keď ho ako pacienta prevzal, podstatne nezmenil, hoci je kolísavý, teda v záťažii sa zhoršuje, ale býva aj lepší. Svedok podotkol, že postkomočný syndróm môže psychiater ohodnotiť väčším počtom bodov ako neurológ.

Súd ustanovil znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria B.. O. N., ktorý preštudoval zdravotnú dokumentáciu žalobcu, vyšetril ho a odpovedal na súdom položené otázky v znaleckom posudku č. 115/2010 zo dňa 24.09.2010. Uzavrel v ňom, že žalobca netrpí organickým poškodením centrálného nervového systému, resp. organickým psychosyndrómom. Diagnóza stredne ťažkej depresívnej epizódy, stanovená Neurologickou klinikou v Bratislave, nemala súvislosť s úrazom hlavy žalobcu v roku 2005, pričom v priebehu niekoľkých týždňov odoznela a nejde teda o poruchu, ktorá by dlhodobejšie sťažovala spoločenské uplatnenie žalobcu. Znalec zistil u žalobcu duševnú poruchu - postkomočný syndróm, ktorý je priamym dôsledkom úrazu hlavy z 09.01.2005. Táto duševná porucha je typická okrem iného aj zvýšeným zaujatím subjektívnymi ťažkosťami, strachom z trvalého poškodenia mozgu, až k hypochondrickým ovládavým predstavám a prijatím statusu chorého, ktoré príznaky zistil znalec aj u žalobcu. Postkomočný syndróm v rámci položky 252, v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. ohodnotil znalec podľa rozsahu a závažnosti 240 bodmi. Pri užívaní psychofarmák, absolvovaní špecifickej psychoterapie možno očakávať výraznú redukciu intenzity subjektívnych ťažkostí menovaného s možnosťou vyliečenia. Podľa znalca by žalobca mohol v súčasnosti vykonávať prácu správcu baru, a za predpokladu efektu psychoterapie by mohol neskôr pracovať v poisťovníctve.

Na pojednávaní znalec trval na podanom posudku, aj na počte bodov, ktorým ohodnotil jednotlivé položky, vrátane postkomočného syndrómu žalobcu, pričom podrobne vysvetlil postup, ktorý použil pri vypracovaní znaleckého posudku. Dodal, že nepovažuje za správne pristúpiť k nejakému zvýšeniu bodového ohodnotenia, a to preto, lebo žalobca sa nepodrobil psychoterapiám, a je predpoklad, že po ich absolvovaní sa môže jeho stav podstatne zlepšiť. Znalec podotkol, že od úrazu nedošlo z psychiatrického hľadiska u žalobcu k podstatným zmenám k lepšiemu ani horšiemu.

Svedkyňa Y.. U. B., vedúca odboru úrazového poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica, na požiadanie súdu vypracovala výpočet úrazovej renty pre žalobcu, no pri výpočte sa neprihliadalo na príjem žalobcu z jeho samostatne zárobkovej činnosti obchodného zástupcu.

Po zohľadnení vymeriavacích základov žalobcu od zamestnávateľa /M. A., M. S./ a z podnikania /činnosť obchodného zástupcu pre J., X..O., S. za rozhodné obdobie pred úrazom Sociálna poisťovňa Ústredie v poslednej písomnej správe zo dňa 18.10.2012 podľa § 88 a § 89 zákona č. 461/2003 Z.z. o Sociálnom poistení, ustálila po odpočítaní invalidného dôchodku výšku úrazovej renty žalobcu na 67,70 € mesačne od 01.05.2009.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 447 Občianskeho zákonníka náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného, alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný zavineným protiprávnym konaním spôsobil žalobcovi škodu na zdraví. U žalovaného sú splnené všetky podmienky zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože svojim úmyselným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví, za čo bol aj právoplatne uznaný vinným v trestnom konaní s tým, že v príčinnej súvislosti s týmto konaním vznikla škoda na zdraví žalobcu.

Žalobca uplatnil proti žalovanému titulom škody na zdraví, zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., doplatenie 110 bodov za postkomočný syndróm v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia podľa posudku znalca B.. O. N., a podľa § 447 Občianskeho zákonníka žiadal priznať aj náhradu za stratu na zárobku pri invalidite od 01.05.2009.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorej dôvodnosť súd preskúmal.

Na uplatnené nároky sa vzťahuje dvojročná premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalobcu, že premlčacia doba začala plynúť až právoplatnosťou trestného rozsudku, ktorým bol žalovaný právoplatne uznaný vinným z trestného činu. O tom, že za škodu zodpovedá žalovaný, žalobca vedel už v momente, keď ho žalovaný dňa 09.01.2005 fyzicky napadol a spôsobil mu tým škodu na zdraví. V trestnom konaní sa iba ustálila zodpovednosť žalovaného, o ktorej mal žalobca vedomosť už odo dňa útoku. Nič nebránilo žalobcovi podať na súd žalobu o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia aj pred skončením trestného konania s tým, že občianskoprávne konanie by mohlo byť rozhodnutím súdu prerušené do právoplatného skončenia trestného konania a premlčacia doba by neplynula.

Pre vznik vedomosti poškodeného o škode titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, zákon č. 437/2004 Z.z. v ustanovení § 8 ods. 4 stanovuje základné pravidlo, podľa ktorého vypracovať lekárske posudok na ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia možno až po ustálení zdravotného stavu pacienta, spravidla až po roku od poškodenia na zdraví. Rozhodujúcim kritériom pre určenie momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode na zdraví v podobe sťaženia spoločenského uplatnenia, je okamih, kedy škoda na zdraví začala mať preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného. Na vypracovanie lekárskeho posudku je teda potrebné, aby boli známe následky škody, ich povaha, predpokladaný vývoj. Len vtedy je možné lekárske posudkom objektívne ohodnotiť, v akom rozsahu sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Dňa 20.02.2006, teda viac ako rok od úrazu, neurológ B.. S. S. ohodnotil podľa zákona č. 437/2004 Z.z. žalobcove bolestné na 180 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia na 390 bodov, z ktorých 130 bodov určil na postkomočný syndróm a 260 bodov na poúrazovú hemiparézu, pričom tieto náhrady

boli žalobcovi v plnom rozsahu vyplatené. Do konania pribratý znalec z odvetvia psychiatrie B.. O. N., priznal postkomočným syndrómu o 110 bodov viac ako B.. S. S. s tým, že znalec skonštatoval, že od úrazu nedošlo z psychiatrického hľadiska u žalobcu k podstatným zmenám k lepšiemu ani horšiemu. Ani znalkyňa z odvetvia neurológie B.. Q. D. nezistila žiadne zhoršenie zdravotného stavu žalobcu oproti jeho zdravotnému stavu v roku 2006, keď žalobcu vyšetroval B.. S. S.. Z výsluchov znalcov neboli potvrdené tvrdenia žalobcu o značnom zhoršení jeho zdravotného stavu. Súd potom uzavrel, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený na súčasnej úrovni už dňa 20.02.2006, kedy mohol žalobca požiadať lekára z odvetvia psychiatrie, aby mu ohodnotil postkomočný syndróm, no toto právo žalobca nevyužil. Dvojročná premlčacia doba ohľadom doplatenia 110 bodov, podľa ohodnotenia znalca z odvetvia psychiatrie začala plynúť 20.02.2006 a uplynula 20.02.2008, no žalobca tento nárok uplatnil na súde až zmenou žaloby zo dňa 21.02.2011.

Keďže nebolo preukázané, žeby okrem poškodení zdravia žalobcu, obodovaných v posudku B.. S. S., boli od vypracovania posudku dňa 20.02.2006 u žalobcu zistené iné trvalé nepriaznivé následky škody na zdraví žalobcu v príčinnej súvislosti s úrazom, ktoré by mali mimoriadny vplyv na uplatnenie žalobcu v spoločnosti a v živote, a s poukazom na to, že Sociálna poisťovňa uznala žalobcu za invalidného a priznala mu invalidný dôchodok rozhodnutím zo dňa 24.04.2006, súd dospel k záveru, že pokiaľ bol žalobca toho názoru, že základné bodové ohodnotenie podľa posudku B.. S. S. je nepostačujúce, mal najneskôr odo dňa doručenia rozhodnutia Sociálnej poisťovne o uznaní za invalidného vedomosť o všetkých skutočnostiach potrebných pre to, aby podal proti žalovanému žalobu o zaplatenie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Od dátumu doručenia rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku z 24.04.2006, potom žalobcovi začala plynúť dvojročná premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku. Keďže žalobca nespochybňoval, že mu uvedené rozhodnutie Sociálnej poisťovne bolo doručené v roku 2006, premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 31.12.2006 a uplynula dňa 31.12.2008, no žalobca sa obrátil na súd až dňa 15.05.2009. Sociálna poisťovňa neskorším rozhodnutím zo dňa 30.08.2010, znížila pokles schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť zo 75 % na 45 % v porovnaní so zdravým človekom.

Dátum, kedy sa žalobca dozvedel o výške priznaného invalidného dôchodku, má právnu relevanciu aj pre začiatok plynutia premlčacej doby ohľadom nároku na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite, podľa § 447 Občianskeho zákonníka. Z tohto rozhodnutia totiž žalobca mohol jednoznačne zistiť rozdiel jeho zárobku pred poškodením zdravia a jeho príjme po úraze, a teda získať vedomosť o výške škody v podobe straty na zárobku. Náhrada za stratu na zárobku pri invalidite má povahu opakujúceho sa plnenia, preto pri nej neprichádza do úvahy premlčanie jednotlivých mesačných plnení, ale premlčanie celého nároku. Aj v tejto časti bola žaloba podaná na súde po uplynutí dvojročnej premlčacej doby.

Keďže premlčacia doba ohľadom všetkých uplatnených nárokov uplynula ešte pred podaním žaloby na súd, mal súd za to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania dôvodne. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovanému nemožno uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi dlh, ktorý je premlčaný.

Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalovaný bol v konaní úspešný a má právo na náhradu trov konania. Súd mal za to, že na strane žalobcu sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ktoré opodstatňujú žalovanému nepriznať náhradu trov konania. Súd prihliadol predovšetkým na ťaživú osobnú, príjmovú situáciu žalobcu, v ktorej sa ocitol z viny žalovaného. Žalobca je totiž invalidným dôchodcom, v dôsledku fyzického útoku žalovaného má žalobca zdravotné problémy, ktoré mu znemožňujú dosahovať vyšší zárobok a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, naposledy určený vo výške 158,40 € mesačne, pričom jeho žalobu súd musel zamietnuť v dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovaným. Naproti tomu osobné a príjmové pomery žalovaného nie sú až také nepriaznivé, pretože hoci podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa o príjme dosahuje zárobok vo výške minimálnej mzdy, avšak je zdravý a môže si privyrobiť, pričom svojím vlastným protiprávnym konaním mu vznikol dlh voči Sociálnej poisťovni, z dôvodu vyplatených sociálnych dávok žalobcovi ohľadom úrazu a voči Slovenskej republike titulom trov trestného konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tohto súdu na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.